

HOTĂRÎRE
cu privire la aprobarea Programului „Armata Profesionistă 2018-2021”

nr. 601 din 27.06.2018

Monitorul Oficial nr.235-244/657 din 29.06.2018

* * *

În temeiul art.4 lit.k) și art.6 lit.h) din [Legea nr.136 din 7 iulie 2017](#) cu privire la Guvern (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.252, art.412), Guvernul

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Programul „Armata Profesionistă 2018-2021” (se anexează).
2. Ministerele și autoritățile administrației publice centrale, conform competențelor:
  - 1) vor întreprinde măsurile necesare pentru realizarea în termenele stabilite a acțiunilor planificate în Programul nominalizat;
  - 2) vor asigura planificarea bugetară anuală și pe termen mediu a mijloacelor financiare necesare pentru implementarea Programului menționat.
3. Ministerul Apărării va asigura monitorizarea și coordonarea procesului de implementare a Programului „Armata Profesionistă 2018-2021” și va prezenta Guvernului anual, pînă la data de 1 martie, raportul cu privire la realizarea Programului sus-numit.

PRIM-MINISTRU   **Pavel FILIP**

Contrasemnează:

Ministrul apărării   **Eugeniu Sturza**
Ministrul finanțelor   **Octavian Armașu**

Nr.601. Chișinău, 27 iunie 2018.

Aprobat
prin Hotărîrea Guvernului
nr.601 din 27 iunie 2018

PROGRAMUL „ARMATA PROFESIONISTĂ 2018-2021”

I. INTRODUCERE

1. La momentul actual, sistemul de securitate și apărare al Republicii Moldova se află într-un amplu proces de transformare și adaptare, impus de evoluțiile geopolitice la nivel internațional și regional. Complexitatea provocărilor la adresa securității și practica curentă a relațiilor internaționale scot în evidență ponderea factorului militar în realizarea politicilor naționale. Pentru a face față acestor realități, este necesară o abordare complexă, unitară și promptă, exprimată prin acțiuni concrete de consolidare a capacității de apărare.

2. Programul „Armata Profesionistă 2018-2021” (în continuare – *Program*) se subscie eforturilor Guvernului Republicii Moldova de consolidare și dezvoltare a capabilităților operaționale curente ale Armatei Naționale. Acesta vine în suportul procesului de planificare strategică, stipulat în Strategia națională de apărare și Strategia militară. Scopul documentului este cuantificarea și repartizarea proporțională și eficientă a resurselor destinate apărării.

Realizarea prezentului Program se va efectua etapizat, pe parcursul anilor 2018-2021, în conformitate cu alocațiile bugetare și resursele adiționale aflate la dispoziție. Procesul menționat va aborda, prioritar, problemele stringente ce afectează activitatea Armatei și condițiile de executare a serviciului de către militari.

3. Prezentul Program se axează pe două aspecte de importanță majoră pentru Armata Națională.

Primul aspect scoate în evidență *importanța și rolul militarului (individului)* în cadrul sistemului național de apărare. În contextul diminuării atractivității serviciului militar și al refluxului sporit de personal, concentrarea atenției pe calitatea factorului uman, implicit pe selectarea, dotarea, instruirea și asigurarea facilităților sociale, este imperativă. Noul tip de abordare, axat pe calitatea individului, urmărește consolidarea celui mai important element al oricărui sistem – *resursa umană*.

Al doilea aspect important al Programului vizează *reforma structurală a Armatei Naționale*. Necesitatea acestei reforme este impusă de evoluția mediului de securitate și apărare la nivel regional și global. Armata Națională urmează să instituie structura și capacitățile optime necesare îndeplinirii sarcinilor ce îi revin. Această reformă, planificată pe termen mediu și lung, va fi implementată gradual și are drept scop crearea unei instituții eficiente, durabile și dotate multilateral.

4. Aspectele menționate evidențiază importanța prezentului Program, care va deveni mecanismul principal al Guvernului în demararea și implementarea fazei inițiale a procesului de reformă strategică a apărării. Totodată, scopul și poziționarea acestuia în ierarhia documentelor strategice va permite formarea și consolidarea mecanismului de conlucrare interinstituțională în domeniul apărării. Mecanismul în cauză va avea un rol crucial în implementarea fazelor ulterioare ale procesului de reformă.

5. Elaborarea și implementarea Programului are la bază următoarele considerații generale:

1) ***Statutul de neutralitate al Republicii Moldova nu exclude, ci determină necesitatea propriilor forțe militare de apărare.*** Statutul de neutralitate al țării nu împiedică Republica Moldova, în calitatea sa de stat cu drepturi depline în comunitatea internațională, să participe împreună cu alte state și organizații internaționale la asigurarea păcii și securității în lume. Statutul de neutralitate nu constituie un impediment în asimilarea experienței din domeniul militar a altor state și organizații internaționale, ci admite cooperarea cu toate acestea pentru dezvoltarea capacităților militare proprii.

2) ***Mediul de securitate în care se află Republica Moldova va continua să fie instabil, generând unele amenințări și riscuri cu caracter militar.*** Acest lucru impune adaptarea rapidă a forțelor sistemului național de securitate și apărare, în primul rând, a Armatei Naționale, la complexitatea provocărilor de orice natură, ce pot afecta suveranitatea, independența și integritatea teritorială a Republicii Moldova.

3) ***Procesul de transformare a Armatei Naționale va fi susținut de autoritățile și societatea Republicii Moldova.*** Domeniile de dezvoltare socială și economică a statului sînt strîns interconectate cu cel al securității și apărării naționale, condiționîndu-se reciproc. Asigurarea condițiilor pentru un trai mai bun implică dezvoltarea unei platforme active și eficiente de securitate și apărare. Aceasta, la rîndul său, presupune o comunicare eficientă între instituția apărării, pe de o parte, și conducerea statului și societatea, pe de altă parte, în vederea conștientizării beneficiilor strategice de pe urma eventualelor investiții în dezvoltarea Armatei Naționale.

II. DOMENII DE ACTIVITATE ȘI REALIZĂRI

6. Politica de apărare

1) În contextul asigurării cadrului strategic de planificare a apărării, ministerul de resort și-a centrat eforturile pe definitivarea și aprobarea Strategiei naționale de apărare și a Strategiei militare. Strategia națională de apărare este documentul de politici care stabilește modalitatea de realizare a funcțiilor instituțiilor statului în scopul asigurării apărării naționale. Strategia

presupune consolidarea, dezvoltarea și modernizarea sistemului național de apărare în conformitate cu prevederile și cerințele mediului strategic de securitate. Aceasta definește contextul de securitate, oferă o descriere a situației curente, cu identificarea riscurilor și amenințărilor pe dimensiunea de apărare, și expune viziunea strategică, obiectivele politicii de apărare, căile și resursele necesare pentru realizarea acestora.

2) Adicional, cu suportul experților NATO, a fost elaborat proiectul Strategiei militare și a fost inițiat procesul de instituire, în cadrul Ministerului Apărării, a Oficiului Transformare. Subdiviziunea enunțată va fi responsabilă de transformarea viziunilor și conceptelor strategice în planuri de construcție și dezvoltare a Armatei Naționale pe termen lung. Progresele obținute pe această dimensiune vor susține procesul de implementare a fazei a II-a a Inițiativei de Consolidare a Capacității de Apărare și vor contribui la consolidarea cadrului strategic de planificare a apărării.

7. Protecția socială a militarilor și veteranilor de război. În contextul asigurării protecției sociale a militarilor prin contract și a membrilor familiilor acestora, Ministerul Apărării întreprinde măsuri pentru asigurarea tuturor militarilor Armatei Naționale cu spațiu locativ de serviciu. În acest sens, recent au fost inițiate două proiecte de parteneriat public-privat în garnizoanele Bălți și Chișinău. Suplimentar, au fost întreprinse măsuri de consolidare a încrederii și de îmbunătățire a protecției sociale și de drept a veteranilor de război și participanților la acțiunile de luptă din Afganistan și pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova. Totodată, aditional la majorarea cu 10% a salariului de funcție pentru toți angajații conform rețelei tarifare unice, au fost inițiate procedurile de acordare a unor înlesniri și facilități pentru militarii prin contract.

8. Cooperarea militară bilaterală și multilaterală. Filiera cooperării a fost în permanență prioritară pentru Ministerul Apărării. Astfel, eforturile acestuia se axează pe consolidarea și dezvoltarea relațiilor de cooperare militară bilaterală și multilaterală și sporirea credibilității Ministerului Apărării în raport cu partenerii. Aprecierea contribuției Republicii Moldova la eforturile regionale și internaționale de asigurare a păcii reprezintă indicatori clari de progres pe această dimensiune. În scopul facilitării cooperării militare cu partenerii strategici, conducerea Ministerului Apărării intenționează instituirea funcțiilor de consilieri (atașați militari) în cadrul ambasadelor Republicii Moldova acreditate în Statele Unite ale Americii, România și Ucraina. În scopul realizării obiectivelor strategice de dezvoltare a armatei, Ministerul Apărării, prin intermediul Inițiativei de Consolidare a Capacității de Apărare, își consolidează cooperarea cu statele membre NATO.

9. Dezvoltarea și modernizarea Armatei Naționale

1) La acest capitol, Ministerul Apărării se orientează spre menținerea și dezvoltarea capacității de apărare a Armatei Naționale, în special a capabilităților operaționale. În acest sens, au fost organizate activități de eficientizare a sistemului decizional, precum și de planificare și reacție în cadrul acțiunilor militare. Dezvoltarea armatei implică și modernizarea sistemului de instruire prin racordarea acestuia la standardele armatelor occidentale. Aici sînt întreprinse măsuri de modernizare a programelor de instruire și a infrastructurii, inclusiv prin intermediul programelor de asistență oferite de partenerii de dezvoltare. În scopul sporirii nivelului de interoperabilitate și participare la operațiuni internaționale de menținere a păcii, efectivul Armatei Naționale este instruit și evaluat în conformitate cu Conceptul Capabilităților Operaționale al NATO. O atenție deosebită se acordă forțelor și mijloacelor destinate pentru lichidarea situațiilor excepționale.

2) Un aspect important în realizarea Programului ține de alocarea mijloacelor financiare pentru procurarea armamentului și munițiilor. Totodată, comparativ cu anii precedenți au fost majorate semnificativ alocările pentru reparația și dezvoltarea obiectivelor de infrastructură militară. În scopul îmbunătățirii condițiilor de trai și de muncă al personalului, au fost inițiate procese de modernizare a infrastructurii militare în cadrul unor unități ale Armatei Naționale.

10. Contribuția Armatei Naționale la consolidarea păcii. Armata Națională continuă să participe la misiunea de pacificare din Zona de Securitate a Republicii Moldova, contribuind

astfel la stabilitatea și securitatea în regiune. Pe lângă aceasta, armata participă cu un contingent de militari la misiunea de menținere a păcii KFOR în Kosovo, precum și cu specialiști în cadrul misiunilor ONU din Sudanul de Sud, Republica Centrafricană, Kosovo și Departamentul pentru Operațiuni de Menținere a Păcii din New York, SUA. În vederea contribuției la securitatea și stabilitatea regională, militarii moldoveni participă la Misiunea Specială de Monitorizare a OSCE în Ucraina. Pentru anul 2018, în bugetul Ministerului Apărării au fost planificate surse financiare pentru detașarea a doi militari în misiunile Uniunii Europene de gestionare a crizelor.

11. Un alt aspect important în activitatea Ministerului Apărării este **implementarea Rezoluției 1325 a Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite privind femeile, pacea și securitatea**. În acest sens, precum și pentru promovarea egalității de gen în sectorul de securitate și apărare a fost elaborat Planul de acțiuni pentru 2018-2021. Obiectivele-cheie sînt orientate spre reducerea stereotipurilor legate de rolul femeilor în sectorul de securitate și apărare, prevenirea și combaterea discriminării, hărțuirii și violenței de gen și sporirea participării femeilor în procesul de consolidare a păcii la scară internațională.

12. Progrese continue se înregistrează și în cadrul **Programului de consolidare a integrității în sectorul de securitate și apărare „Building Integrity” (BI)**. Ministerul Apărării a întocmit Chestionarul de autoevaluare privind consolidarea integrității în sectorul de securitate și apărare, pe domeniul de competență. În baza acestui chestionar, experții NATO BI au întocmit un raport de evaluare, în care au venit cu propuneri și recomandări cu privire la implementarea pe viitor a programului BI. Ca măsuri ulterioare, Ministerul Apărării, în calitate sa de coordonator la nivel național al Programului BI, a informat instituțiile din sectorul de securitate și apărare¹ antrenate în proces. Totodată, în corespundere cu recomandările experților NATO BI, a elaborat și a aprobat Planul de acțiuni privind reducerea riscului de corupție în Ministerul Apărării.

¹ Centrul Național Anticorupție, Trupele de Carabinieri și Poliția de Frontieră din cadrul Ministerului Afacerilor Interne și Procuratura militară.

III. IDENTIFICAREA PROBLEMEI

13. Conceptual, prezentul Program exprimă eforturile Guvernului privind tranziția Armatei Naționale de la starea și capacitatea actuală la standardele occidentale în domeniul militar. Această tranziție urmează să se producă într-o manieră coerentă, responsabilă și unitară (interinstituțională), în care cuvîntul-cheie este *profesionalizarea*.

14. Profesionalizarea este un proces complex, multidimensional și de lungă durată, efectele căruia variază în funcție de factorii cu care interacționează. Acest proces presupune transformări profunde la nivelul organizării, al dotării cu echipament, armament și tehnică de luptă moderne, al instruirii și funcționării organismului militar. Complementar, profesionalizarea va intensifica relațiile și nivelul de comunicare dintre armată și societate (clasa politică, societatea civilă, instituțiile statului etc.), sporind implicarea și prezența acesteia în diverse sfere ale vieții sociale.

15. Prezentul Program definește și evidențiază necesitățile Armatei Naționale. Documentul susține ideea generală că militarul (individul) reprezintă centrul de greutate al sistemului, iar soluționarea problemelor cu care acesta se confruntă constituie premisa de bază a procesului de reformă.

16. Prin urmare procesul de reformă va pune accent pe necesitatea ridicării moralului militarilor și diminuarea condițiilor de dezvoltare a flagelului corupției la nivelul instituțiilor responsabile de evidența și recrutarea efectivului de militari. În acest sens, apare necesitatea reducerii refluxului din serviciul militar activ al specialiștilor bine pregătiți și cu experiență, precum și ridicarea capacității Armatei Naționale de atragere a tinerilor specialiști, inclusiv din sectorul medical, finanțe, inginerie, educație, tehnologii informaționale și altele.

17. Reforma accentuează necesitatea îmbunătățirii pachetului social destinat militarilor și membrilor familiilor acestora, indică nevoia urgentă de alocare a resurselor necesare pentru reparația tehnicii, armamentului și echipamentului din dotarea Armatei Naționale, precum și a infrastructurii de instruire. Totodată, evidențiază necesitatea reparațiilor și construcția

infrastructurii de cazare a Armatei Naționale. O bună parte a fondului de cazarmă (băi, cantine ostășești, depozite alimentare și altele) necesită reparații și renovări. Un alt aspect important este necesitatea reparațiilor rețelelor termice și de apeduct din orașele militare.

18. Reforma enunțată în prezentul Program prevede necesitatea asigurării logistice adecvate a militarilor și a unităților Armatei Naționale. De asemenea, prevede obligativitatea întreprinderii unor acțiuni concrete privind completarea stocurilor intangibile ale Armatei Naționale cu echipament, produse alimentare, carburanți, muniții și alte bunuri. O importanță deosebită necesită a fi acordată asigurării logistice a subunităților naționale din cadrul Forțelor Mixte de Menținere a Păcii din Zona de Securitate a Republicii Moldova. Totodată, se impune problematica asigurării securității informaționale, inclusiv a sistemului de comunicații și de informatică, și a capacității de luptă și mobilizare a Armatei Naționale.

IV. OBIECTIVELE SPECIFICE

19. Obiectivele specifice derivă din proiectul Strategiei naționale de apărare, aprobat prin [Hotărârea Guvernului nr.1043 din 5 decembrie 2017](#). Acestea generează cadrul de activități practice în vederea atingerii rezultatelor scontate. Implementarea prezentului Program presupune atingerea următoarelor obiective specifice:

- 1) trecerea treptată de la serviciul militar în termen la serviciul prin contract;
- 2) asigurarea protecției sociale a personalului Armatei Naționale;
- 3) consolidarea și modernizarea capacității operaționale curente a Armatei Naționale;
- 4) dezvoltarea și modernizarea capacității de apărare a Armatei Naționale în conformitate cu cerințele noii configurații de forțe;
- 5) dezvoltarea nivelului de interoperabilitate cu forțele armate ale altor state;
- 6) creșterea și menținerea contribuției Republicii Moldova la misiunile și operațiile internaționale cu privire la consolidarea păcii;
- 7) dezvoltarea relațiilor de cooperare cu partenerii externi.

V. ACȚIUNILE CE URMEAZĂ A FI ÎNTREPRINSE

20. Implementarea Programului are loc pe următoarele direcții prioritare de acțiune:

1) Trecerea treptată de la serviciul militar în termen la serviciul prin contract. Din motive financiare, legislative și procedurale, acest proces va fi demarat etapizat – în perioada 2018-2020. Totodată, pe parcursul anului 2018 vor fi create condițiile de inițiere a procesului de reducere treptată a cotei de încorporare a militarilor în termen, concomitent cu creșterea cotei de încadrare a militarilor prin contract. În context, vor fi revizuite actele normative în domeniu.

2) Suplinirea funcțiilor de militari prin contract. Principiul completării reiese din prevederile Strategiei naționale de apărare, care prevede expres necesitatea inițierii procesului de dezvoltare a capabilităților componente operaționale a Armatei Naționale. Programul dezvoltă viziunea de completare a funcțiilor vacante din unități cu militari prin contract, indicând prioritățile pe categorii: soldați, sergenți, subofițeri și ofițeri. Completarea va fi efectuată în ordine prioritară, respectând principiul proporționalității între unitățile vizate. În aceeași ordine de idei, unitățile militare care constituie componenta operațională a Armatei Naționale vor fi abordate prioritar.

3) Revizuirea și adaptarea sistemului de mobilizare. În anul 2018 eforturile vor fi concentrate pe revizuirea sistemului de mobilizare a Armatei Naționale și organizarea unui antrenament. În primii doi ani va fi creat Registrul de stat al resurselor de mobilizare și va fi inițiat procesul de ajustare a cadrului normativ. În această perioadă se vor organiza sistematic activități de exersare a capacității de mobilizare. În perioada 2019-2020, în conformitate cu prevederile Strategiei naționale de apărare, Ministerul Apărării va participa la elaborarea Planului de mobilizare a economiei naționale. Programele și mecanismele de cooperare vor fi utilizate pe întreaga perioadă de implementare a prezentului Program, în vederea preluării bunelor practici în domeniul mobilizării.

4) Reconsiderarea sistemului de salarizare a militarilor și îmbunătățirea pachetului social. La capitolul salarizării militarilor urmează a fi propusă și implementată trecerea la salarizarea unitară pentru toate structurile de forță din cadrul sistemului național de securitate și apărare a statului. Vor fi întreprinse măsuri în vederea extinderii beneficiilor în cadrul pachetului social pentru militarii Armatei Naționale. Printre acestea se numără: acordarea indemnizațiilor financiare pentru spațiul locativ închiriat, realizarea parteneriatelor publice-private pentru asigurarea militarilor prin contract cu spațiu locativ de serviciu și demararea programelor de tip „Prima casă”. Aceste acțiuni vor fi susținute și de acțiuni de reorganizare a sistemului medical al Armatei Naționale.

5) Eficientizarea și dezvoltarea sistemului logistic. S-a efectuat un studiu de fezabilitate (cost-eficiență) cu privire la reconsiderarea modalității de asigurare cu uniforme a militarilor prin contract. Studiul a luat în considerare practica altor state europene în domeniu și a început cu revizuirea modelului uniforme de campanie. De asemenea, a fost inițiată revizuirea conceptului de asigurare a rației alimentare pentru militarii prin contract și în termen (pînă la trecerea completă la serviciul militar prin contract), urmînd a fi identificate și implementate opțiuni specifice fiecărei categorii. Procesul de standardizare a sistemului logistic se va realiza cu sprijinul partenerilor externi de dezvoltare.

6) Modernizarea infrastructurii militare și sociale. A fost planificată continuarea procesului de modernizare a infrastructurii militare și sociale care prevede renovarea și construcția treptată a infrastructurii Armatei Naționale (blocuri de cazarmă, blocuri sanitare, cantine, complexe sportive, camere de păstrare a armelor, puncte medicale, puncte de control și trecere). În scopul îmbunătățirii condițiilor de trai și serviciu ale personalului, au fost inițiate procese de modernizare a infrastructurii militare în cadrul unor unități ale Armatei Naționale. Tot în acest sens, au fost inițiate proiecte de asistență, a căror implementare se va baza pe ajutorul partenerilor externi de dezvoltare. Ulterior, eforturile se vor îndrepta spre renovarea treptată a clădirilor administrative, în vederea îmbunătățirii condițiilor de muncă ale personalului. Totodată, va continua implementarea proiectelor de parteneriat public-privat ce presupun asigurarea cu spațiu locativ de serviciu a militarilor.

7) Reconsiderarea serviciului de pază și asigurare. Direcția în cauză are un caracter inovativ, bazat pe practica armatelor statelor occidentale. Aceasta urmărește eficientizarea serviciului militar prin reducerea numărului efectivului implicat în activități de pază și asigurare a vieții cotidiene. Programul urmărește reorientarea acestui efectiv spre procesul pregătirii de luptă. Implementarea acțiunii a început în primele luni ale anului 2018, cu studierea posibilității de revizuire a serviciului de pază și asigurare și elaborarea în acest sens a unor proiecte și studii de fezabilitate. Scopul acestora constă în identificarea posibilităților de contractare a serviciilor de pază particulară pentru unitățile militare, reprofilarea personalului militar pentru asigurarea serviciilor cotidiene, renovarea și dotarea obiectelor militare cu sisteme speciale de supraveghere. Aceste acțiuni vor permite îmbunătățirea sistemului de pază al obiectelor militare și reducerea considerabilă a numărului militarilor implicați în activități de acest gen.

8) Perfecționarea procesului pregătirii de luptă. Pregătirea de luptă reprezintă unul dintre cele mai importante obiective ale procesului de dezvoltare și modernizare a Armatei Naționale și se va respecta pe întreaga perioadă a prezentului Program. Procesul urmărește racordarea capacității militare curente la standardele armatelor occidentale și presupune transformări ample pe dimensiunile umană, procedurală și tehnică. În acest context, eforturile se vor orienta spre standardizarea și perfecționarea continuă a instruirii, dotării și activității practice a efectivului Armatei Naționale. În plus, se va efectua renovarea treptată a infrastructurii și bazei materiale de instruire. Totodată, vor fi întreprinse eforturi de înlocuire a tehnicii militare învechite, inclusiv prin intermediul asistenței externe.

9) Executarea misiunii în zona de securitate. Scopul principal al acestei direcții de acțiune pentru perioada 2018-2021 este ridicarea atractivității și calității condițiilor de executare a serviciului în cadrul Forțelor Mixte de Menținere a Păcii din Zona de Securitate a Republicii Moldova. O atenție deosebită se va acorda dotării și instruirii personalului detașat în această

misiune. În același timp, urmează a fi implementat conceptul de rotație integrală, pe unități, a efectivului Republicii Moldova din cadrul Forțelor Mixte de Menținere a Păcii. În perioada 2019-2020 vor fi efectuate lucrări de reparație a infrastructurii unor unități.

10) Dezvoltarea relațiilor de cooperare cu partenerii externi. Având în vedere ponderea programelor și proiectelor de asistență externă în procesul de consolidare a sistemului național de apărare, în perioada 2018-2021, Ministerul Apărării va continua eforturile de dezvoltare a cooperării cu partenerii internaționali. Prioritate, în acest sens, va fi acordată instituirii funcțiilor de consilieri (atașați militar) în cadrul ambasadelor Republicii Moldova acreditate în statele partenere (SUA, România și Ucraina). În aceeași direcție, vor fi întreprinse măsuri privind creșterea și menținerea contribuției la misiunile și operațiile internaționale de consolidare a păcii.

VI. ETAPELE ȘI TERMENELE DE IMPLEMENTARE. RESPONSABILII DE IMPLEMENTARE

21. Pentru realizarea obiectivelor specifice și atingerea implicită a rezultatelor scontate, a fost elaborat Planul de implementare etapizată (etapa I: 2018-2019; etapa a II-a: 2019-2020; etapa a III-a: 2020-2021) a Programului (restricționat). Planul de implementare stabilește responsabilii de îndeplinirea acțiunilor, termenele concrete pe trimestre, costurile estimative (resurse planificate și necesare pentru fiecare acțiune) și indicatorii de performanță. Trecerea de la o etapă la alta va fi realizată doar în condițiile îndeplinirii principalelor obiective și acțiuni prevăzute în etapa precedentă.

VII. ESTIMAREA GENERALĂ A COSTURILOR

22. Asigurarea financiară a implementării prezentului Program se va efectua din contul bugetului de stat, inclusiv prin intermediul programelor și proiectelor comune dezvoltate cu partenerii externi. Finanțarea se va produce treptat, în conformitate cu etapele indicate în pct.21 din prezentul Program.

23. Un aspect esențial al procesului de implementare ține de identificarea și alocarea resurselor financiare necesare. Prin urmare, având în vedere importanța domeniului apărării în asigurarea securității și dezvoltării durabile a statului, problema finanțării prezentului Program devine un imperativ al Guvernului.

VIII. REZULTATE SCONTATE

24. Eforturile prezentului Program sînt orientate spre atingerea următoarelor rezultate:

- 1) serviciul militar în cadrul Armatei Naționale exercitat de militari prin contract;
- 2) nivelul de motivație al efectivului de militari și civili ai Armatei Naționale ridicat;
- 3) profesia militară apreciată și atractivă în societate;
- 4) capacitatea optimă de răspuns a Armatei Naționale la provocările militare și hibride ale mediului de securitate asigurată;
- 5) contribuția Armatei Naționale la misiuni și operații internaționale de menținere a păcii în creștere;
- 6) capacitatea Armatei Naționale pentru sprijinul autorităților civile la gestionarea situațiilor de criză asigurată.

IX. PROCEDURILE DE MONITORIZARE, RAPORTARE ȘI EVALUARE

25. Ministerul Apărării va asigura implementarea prezentului Program. La rîndul său, Guvernul va asigura eficiența mecanismului de monitorizare și evaluare a procesului de implementare. Monitorizarea procesului de implementare se va realiza în baza indicatorilor de progres expuși în Planul de implementare. Aceasta va fi asigurată printr-un proces continuu de raportare, inclusiv prin schimbul operativ de informație și evaluare a stadiului de implementare.

26. Instituțiile și structurile vizate vor evalua procesul de implementare a obiectivelor ce le revin și vor prezenta rapoarte de progres Ministerului Apărării, care va asigura elaborarea raportului general de implementare a prezentului Program. În termenele stabilite, Ministerul

Apărării va prezenta Guvernului raportul cu privire la progresele înregistrate. Totodată, acesta va conține propuneri de îmbunătățire și corectare a obiectivelor și acțiunilor planificate. Pentru obiectivele și acțiunile neîndeplinite vor fi expuse motivele neexecutării (sau cele ale executării parțiale) și propuneri de soluționare a problemelor apărute.